

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто пошт. шланг 143322
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячний в краю 450 зл.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 20 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 дол.

в справі оголошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Балканські здвиги.

Львів, 8. червня 1927.

Грандіозний англо-радянський конфлікт заслонив собою всі інші здвиги на міжнародній арені. А тимчасом там діються речі гідні уваги і то якраз у зв'язку з англо-радянським напруженням. Наелектризування воєнними можливостями по-пуднево-східної Європи перш усього відбулося в Румунії. Під напором короля Фердинанда уступив проти свого бажання кабінет ген. Авереску, третього з ряду диктатора в латинському світі (італійський Муссоліні, єспанський Прімо де Рівера і румунський Авереску), диктатора, що має за собою навіть парламентську більшість. Три в'язанки моментів склалися на повалення ген. Авереску: занадто велике підняття румунської політики італійським, двірським коварства та міжнародне положення.

В останніх часах Румунія всеїло авійшла в орбіту італійської політики, тим самим розриваючи оспівувану єдність малої антанті. Натиск Чехословаччини й Югославії на Румунію, щоби її відірвати від Італії, а посередньо й Малярщини, захитав становищем ген. Авереску. Ще більший вплив на повалення румунського диктатора мають двірські коварства. Може на ніякому зі змішених після війни королівських дворів нема такого руху, супроводженого драматичними ситуаціями, як саме на румунському. До того ж королівський двір у Румунії, не вважаючи на формальний парламентський устрій країни, все ще є важливим чинником внутрішньої і зовнішньої політики під кутом виключно династичних інтересів. Від кількох літ багато клопотів румунським політикам і двірським колам спричинює «романтичний» кн. Кароль, що своєю поведінкою і скалею четкодушних можливостей нагадує австрійського Рудольфа. Не менше клопотів спричинюють і непомірні амбіції гоміонки королеви Марії, яка теж при допомозі відданих собі кол готує для себе ролі Катерини II. в мініятурі. Сподівана абдикація або й смерть нещодавно і нездарного короля Фердинанда якось загортається. Не диво, що в румунських політиканських колах кипить, що всі плани амбітників розсипаються, як домики з карт. До того ж в останніх часах усе більше почали поширюватися вістки, що ген. Авереску, бажаючи зберегти за собою диктаторське становище, переїхав на бік перебуваючого на прогнанні кн. Карла і приєднався до його прихильників, які носилися з думкою знести закон з 1926 р., що усував був престолонаступника від прав до корони. Очевидно, все це загрожувало машинію війною і сумерком румунських Гогенцолернів. За порадою відсуненого від влади Братіану, якого розбирав пристрасна горячка повороту до впливів, король постановив аусити ген. Авереску до уступлення, щоби заступити його кабінет коаліційним. Завданням цього уряду створити умови для лагідної і спокійної розв'язки династичної кризи. На постанову короля відповіло, що й англо-радянське напруження. В політичних румунських колах панувало пересвідчення, що можлива англо-радянська війна, навіть даючи перемогу Англії,

погрожує нинішній Румунії болючими ампутаційними наслідками. А саме: в Румунії лякаються відібрання Бесарабії в користь України, щоби таким чином осолодити останній розрив з Росією. Бо в нинішніх умовах Англія змагає не лише до повалення більшовизму, але і до розвалу великої могутності під кермою Москви, яка без огляду на форму влади і суспільний зміст все загрожувала британському пануванню над світом.

І з цих то причин король постановив реставрувати єдність усіх політичних сил Румунії, а наглядним висловом цього мав бути коаліційний кабінет.

Уступлення генерала Авереску відбулося в досить драматичній атмосфері. Диктатор-премієр ставив опір, на домагання короля відповідаючи відмовою. Притиснений до муру, почав відказувати на монаршу невдячність, але вкінці мусів покоритися. Місію створення коаліційного кабінету одержав висунений лібералами кн. Стірбей. В склад нового кабінету ввійшли представники всіх міщанських партій за винятком народньої ген. Авереску, що попав у неласку короля і правлячих партій, головню в неласку лібералів і їх ватажка Братіану. Очевидно, першим ділом концентраційного кабінету є розв'язання парламенту, щоби позбутися авересканської більшості. Нові вибори призначено на день 7. липня. Одночасно знесено міністерства для Сегмороду, Бесарабії і Буковини, щоби тим способом засвідчити єдність загарбаних територій з ретатом.

Створення нового уряду є відверненням уваги від закордонної політики і зверненням її на внутрішні справи.

Та здвиг політичних пристрастей не обмежується Румунією. Він переступив межі Дунаю і розлився широко по Балкані. Наскільки в Болгарії після переведених виборів до собрания наступило значне притишення, настільки в Югославії розгоряються політичні пристрасти на підкладі югославсько-італійського суперництва в Альбанії. Італію-югославський конфлікт, який в останніх часах був значно притих, вибухає з новою силою. А все іза Альбанії, що стала мячем італійської політики проти Югославії. Напруження між Югославією і Альбанією досягло на днях кульмінаційну точку у з'яванні дипломатичних взаємин між обома державами. Все, як звичайно в таких випадках, вийшло іза дрібниць. Агент б. погонича мулів, а тепер альбанського диктатора і кандидата на короля, Ахмета Зогу, арештували в Драчу драгомана югославського посольства в Тірані Вука Джорковича чи Джорашковича, як запідозреного в шпигунстві. Югославське посольство в Тірані запропонувало проти цього насильства, домагаючись негайного звільнення свого урядовця. Альбанський уряд почав викручуватися тим, що арештований, з походження чорногорець, від трицяти літ живе в Альбанії, що він тим самим набув альбанське громадянство і як такий не може втратити привілеїв дипломатичної незайманості. Під напором югославського представництва альбанський уряд згодився звільнити драгомана з тюрми під умовою, що

югославський представник відкличе деякі вислови зі своєї протестаційної ноти. Однак з доручення Білгороду югославське посольство відповіло, що на першому місці стоїть справа звільнення його урядовця, а всі інші справи можуть бути предметом дискусії аж після позитивного вирішення першого питання. Альбанія не дала позитивної відповіді на югославську ноту, в наслідок чого Югославія стягнула своє посольство в Тірані і конаулярні відділи в Альбанії. Таким чином прийшло до зривання дипломатичних взаємин між Югославією і Альбанією, а посередньо до нового загострення італію-югославських відносин. Італійська преса твердить, що Джорашкович справді є керманцем широко розгалуженої шпигунської акції в користь Югославії. Югославська преса обурюється на поведінку Альбанії і причасної за її плечима Італії. Мовляв, італійські агенти затіяли цілу аферу, щоби здискредитувати Ю.-Славію в публичній opinі. Югославський уряд має намір перенести цю справу на терен Ліги Націй, щоби тим чином звільнити Югославію від відповідальності за неминучі наслідки.

Положення на Балкані знову загострюється, пристрасти вибухають, напруження зростає. Таким чином до великого англо-радянського конфлікту приходять ще численні відгалуження на Балкані, які ще більше ускладнюють міжнародне положення.

Радянська Україна.

Конференція в справі українського правоспису в Харкові.

(Дві нові букви.)

Дня 30. травня конференція закінчила обговорювання основних питань українського правоспису, для розв'язки яких необхідна була ширша дискусія. Останніми з таких питань були: справа жіночих прикмет і пропозиції спеціальної комісії в справі вироблення і введення в життя окремих букв для звуків «дз» і «дж». Перше з цих питань було важким не тільки з боку правовисного, але й юридичного та практично-життєвого. Як остаточно поладано цю справу, з радянської преси не довідуємося. Ціле вечірнє засідання 30.V. присвячено другій справі а саме проскоті нових букв на означення звуків «дз» і «дж», що їх запропонувала комісія. Пропозиції було дуже багато, а вийшли вони не тільки від комісії, але й від учасників конференції. В результаті конференції прийняла пропозицію Скрипника, на основі якої вводиться до української абетки два нові знаки, а саме: замість комбінованої «дз» латинську букву «з», а замість «дж» латинську букву «ж».

На ранішньому засіданні 31. травня велася праця над іншими менше важкими справами правоспису. Відчитувано поодинокі точки та вирішувало їх голосуванням. За те на вечірньому засіданні прийшло до ширшої дискусії в справі закінчення українських слів на «я» (життя, весілля, кохання і т. п.). Деякі з членів конференції, а між ними і акад. Кримський, висували пропозицію, щоби перейти від закінчення на «я» до закінчення на «е» (житте, весілле) або допустити бодай паралельні форми, мотивуючи це тим, що в науковій мові густо-часто, важко відрізнити окремі відмінки тих слів та встановити, чи це одніна чи множина. З тої причини й відбулася широка дискусія. При голосуванні 35-ти голосами проти 8 обішено залишити

НА АТИ до 10 місяців
Обув —
Одіж —
Сукно
2273 5-10
порукає українська фірма
«РЕГУЛЯТОР»
Львів, Ринок 43. Тел. 15-76

в закінченнях «я». За кілька днів конференція покінчиться — пишуть харківські газети. Коли це пишемо, вона вже напевно покінчена.

Організація капіталу

Методи і засоби пропаганди.
(Продовження.)

Ось кілька скупих прикладів.

В 1918 р. було в маленькій Швайцарії 2,749,859 щадничих вкладкових книжечок. Один (з дуже численних ін.) англійський банк «Yorkshire Penny Bank» мав в 1924 р. біля 300,000 владчиків з поміж шкільної молоді та нагромадив у цьому році на ощадностях 104 мільйони фунтів штерлінгів.

Мала Бельгія нахолоувала в 1923 р. поверх 2 мільйони шкільних книжечок, а в 1924 р. мала 2,957,000 щадничих контів на суму поверх двох мільярдів франків.

Поминаючи Францію, теперішню Австрію, навіть Аргентину, де на кожного мешканця припадало перед 4 роками 660 зол. (по перечисленню на польського зол.) щадничого вкладу, вже Росія рахувала перед 2 роками майже мільйон таких, що мали по щадничих 32 мільйони золот. рублів, а навіть Польща мала перед 2 роками 53 мільйони, а сьогодні має близько пів мільярда зол. на ощадностях.

Ось повища теоретична частина викладу, обчислена на інтелектуальну передиспозицію слухачів, повинна займати досить місця і лишити по собі глибші рефлексії, хоч її фактичний зміст, як частина науки національної економіки, повинна бути обмежена до мінімальної дози, як вище начеркнено. Вистане вказати, що екон. розвитку без організації масових ощадностей нема і не може бути, а далше, що така ролія щадничого капіталу в екон. починах народів висувається вже в найпримітивніших початках, немов в заспівах, прольотах, льогічних передумовах, завязок ді, а не, як напевно наші ширші громадянські круги собі масово уявляють, в кінцевих, вислідних надбаннях екон. розвитку.

Б) Слово про настресний тон пропаганди.

Обставини, серед яких проживає українська нація на західних областях і дотеперішні її економічні досягнення (відносно великі, але абсолютно ще майже зникаючі або ніякі), дають не тільки змогу, але що далеко важніше, прямо викликають настирливу потребу: кликувати настирливу прелегентів, виступати кожному прелегентом, що так скажемо, з величезним та енергійним розмахом та імпетом (що до змісту), який однак повинен бути як найбільше річевий і поміркований (що до

*) Щось так як з деякими грубими символічними книгами або шифрами, де пишам, котрі є незрозуміли, якщо не викинемо на папір першої, нестогної сторінки, що позначє ключ до всіх символів.

форми і словного висказу). Причина чи істота „пропагандового розмаху“ під спокійною маскою — корениться в пригнітаючій диспропорції між тим, чого dokonali й даліше систематично доконують усі культурні, західні, новочасні народи і тим, що ми тут фактично доконуємо. В нас царить всеодно своєрідний, типово малодушний, світоглядний „фасон“, який є причиною, що ми, хоч і многочисельні, а все ще подійсно тільки „етнографічна“ маса, бідкаємося пристрасно і всією душею у власній пасивній бездіяльності й безсиллі, коли тимчасом ми могли би за одним добрим замком стати на ноги, набрати чи не мільон разів більшої економічної сили, як маса сьогодні. З тим типом, світоглядом „покроєм“ стає мимохіть до явної боротьби кожний пропагатор ошадностей.

Український нарід вступає вже в яку історичну фазу своїх суспільних переродин, що мільонові хрустали його економічного організму повинні і негайно мусять заціпеніти в твердий стрижень і кістяк. Без цього принципово нема й не може бути національної самостійності! Це мусять усі тямущі зрозуміти, і мало того! Цим мусять чинно й ділово розентузіюватися всі учасники нашого теперішнього життя! Тому прелегент повинен „перестарілу“, несвоєчасну пасивність, недорівняну малодушність „суспільності“ критикувати або аргументами, дотепами іронізувати раз в одній, раз в другій частині прелескції.

Друге заложення „розмаху“ надію пропаганди та „смілі посягання й перспективи“ в прелескціях виправдують себе самих природним і ясним оптимізмом, що виходить із дуже вже хоч пустої, але завантаженої національної свідомості та із знаменитого, здорового інстинкту народу, який горнеться масово до позитивного клича праці. Надійшов історично пригожий час на сніжні зерна реальних станових організацій, як для рільного населення, так і для робітників, міщан та інтелігенції. Коби тільки ця остання, як „мозок нації“ спромоглася накінець на сміливі і вдалині, а всюди поширений висказ — чи гасло до цього, не забуваючи, що всяка станова організація, у світовім (а не в руському!) розумінні починається від складання до спільницьких рук шадниого гроша, на спільні творчі

потреби, за котрий то гріш гарантують власникові всі разом — солідарно!

(Продовження буде.)

Д-р Ю. Гринь.

І. ДРЕКСЛЕР
Постелеве білля. 2254

Академія міжнародного права в Газі.

Оригінальна міжнародна наукова установа.

„Дня 4. липня, в гарний ранок, ви поспішатимете до дверей Мирового Двірця в Газі. Позаду вас губиться міський шум і шум морських хвиль; перед вами виринуть башти двірця. Квіти і трава городу вас приведуть до дверей, а старі дерева, які його оточують, уколишуть вас своїми надійними меляодіями“. Так починає бушин голова Асоціації слухачів гагської академії своє слово в передиступі бюлетеня зазначеної Асоціації на 1927 р. Дня 4. липня ц. р. відкривається курс міжнародного права, який триватиме до 27. серпня. Складатиметься він з двох місячних періодів: першого до 1. серпня і другого до кінця цьогож місяця, що їх вивопнять виклади з історичного розвитку міжнародного права, основ публичного міжнародного права, основ приватного між. права, спеціальних матеріял приватного між. права, міжн. адміністративного права, міжн. комерц. та економ. права, фінансового й карного міжн. права, міжнародної організації, міжнародної юриспруденції та права війни й нейтральності. Перший період відкривається від другого тим, що питання з зазначених царин замінюються іншими, а крім того, що сили професури міняються: у викладах бере участь професура міжнародного права різних країн. Цього року читатимуть професори: Трелес (унів. Валадоліда), Кравс (унів. Кенігсберга), Нібуае (унів. Штрасбурга), Штрайт (унів. Агени), Лебе (шк. політ. наук, Париж), Селімен (коломб. унів.), де Бек (унів. Бордо), Варле (унів. Гант), Бейкер (унів. Лондон), Еллінга (унів. Лейб), Ефремов (моск.). На протязі другого періоду читатимуть проф. Ле Фюр (унів. Париж), Ферброс (Відень), Фляйшман (унів. Галле), Дієна (унів. Паві), Бронді (унів. Турин), Буркен (унів. Брюссель), Шукінг (інст. міжн. права Кіль), Раппар (унів. Женева), Хуїтон (інст. міжн. наук, Париж), Штайн та Уліамс.

Виклади відбуваються у французькій мові. Мета академії — дати можливість тим, хто має деяке поняття міжнарод-

ного права, удосконалитись у ній науці. Виклади відкриваються від звичайних університетських під оглядом методи та спеціальності. Навчання абсолютно безкоштовне. Всяка особа, що бажає прослухати курс, має звернутись до Секретаріату адміністративної ради Академії в Газі, зазначивши в своєму проханні прізвище, ім'я, національність, професію та адресу. (Secretaryat du Conseil d'administration de l'Académie la Paix, La Haye, Hollande).

Академія існує з 1923 р. За час свого існування мала в 1923 р. — 325 слухачів, у 1924 р. — 322 сл., у 1925 р. — 330 сл., у 1926 р. — 362 сл. (І-й період). В II-ім періоді: в 1923 р. — 353 сл., в 1924 р. — 368 сл., в 1925 р. — 379 сл., в 1926 р. — 429 сл. 57%, слухачів було з закінченою університетською освітою: з них 120 докторів прав або адвокатів, а 118 старшин сухопутної та морської армії.

По національності в 1926 р. слухачі ділились так (були представники 36 націй): найбільше німців (90), американців (22), французів (17), єгиптян (14), поляків (14), англійців (13), китайців (10) та мадярів (10); далі йдуть румуни, еспанці, москалі, бельгійці, чехи. Українців ще до цього часу не було.

Прослухавши курс дістають посвідки, які видаються, коли слухач ходив на лекції історичного розвитку міжн. публичного права, основ публ. та приватного міжн. права, а крім того був присутній на 24-х лекціях з інших царин. Всі слухачі та бушині слухачі утворюють Асоціацію, осідок якої є в Газі. Рада Асоціації складається з членів по призначенню національних груп. В 1926 р. рада складалася з членів 36 держав або націй. Щоб облекшити взаємний між слухачами в юридичних справах, існує рід бюро в Асоціації, де є записані ті особи, що можуть дати ті чи інші інформації в загальних питаннях або питаннях дотичної країни. Підчас перебування в Газі слухачі можуть користуватись бібліотекою Мирового Двірця, що має 60.000 томів з міжнародного та публичного права, внутрішнього права різних країн, дипломатичної історії то-що. Для слухачів бібліотека відкривається від 10-ої год. ранку до 4-ої год. по полудні.

Що-року голандський уряд призначає стипендії по 400 фльор. слухачам чужоземних країн, а Академія крім того ще 5 стипендій. Кандидати мусять представити не пізніше 30. квітня кожного року свої прохання з зазначенням прізвища, імені, студії, національності, місця й дати народження, а також примірники, якщо це можливе, їхніх наукових праць. Прохання надсилаються на ім'я президента кураторії. Минулого року було 71 прохань.

Академія за час свого існування видала вже 10 томів свого курсу, в яких друковані виклади різних професорів.

Для тих, хто збирається їхати на цей

Перед відходом на фєрїї обезпечте своє майно

від огню і крадежі

2322 тільки в

Т-зі взаїмн. обезпечень „Далєтер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Агенції у всіх місцевостях Галичини

курс, Академія влекшує справи, завантажені з військами. Візу видає безкоштовно голандська легация відповідної країни по представленню посвідки допущення на курс Академії.

Щодо умов перебування в Газі, дорожніх витрат і т. д., слід звертатись на адресу: Association des Auditeurs et Anciens Auditeurs de l'Académie du Droit International, Palais de la Paix, Chambre 50, La Haye, Hollande.

Вічевий рух.

Акція в виборчій.

Виборча акція до громадських рад і в повний ході й охопила навіть заміські села. Відчувається загально-велике зацікавлення тими виборами. По поданнях і старості вибори мають закінчитись до кінця червня у всіх громадах. Організаційна робота у нас йде. За початком ініціативного комітету скликано до 12. травня в Бібрі довірчу нараду відповідників громад судового повіту. На тій нараді з'явилось понад 100 представників і на ній вибрано повітовий комітет, у склад якого входять: д-р Ярослав Дудикевич, с. Михайло Бобовник, дир. М. Шахован, С. Фіглер, М. Меличук, М. Репін, І. Палок, П. Наугольник і о. Гр. Кармалит. Поділено поміж членів комітету села й райони і доручено їм переводити організацію. Вже устроєно низку віч у громадах: Підгородній, Жабокруках, Любечі, Соколізіві і два в Бібрі. Реферували д-р Я. Дудикевич і дир. М. Шахован. Намічено ще кілька віч, як у Гайбівцях, Гриневі, Вибранівцях, Миколаєві, Підмоштірі, Звенигороді, Селищак, а на 29. червня велике повітове віче в селі Північному Т-ва Кредитового в Бібрі.

Загальний стан під національним оглядом щодо виборів добрий, тільки в деяких селах є загрожене перше коло. На місяць працюють місцеві комітети і всюди внесено в час рекламції. Застає, що в селах, де є неприхильні нам вибори, пофальшовано листи і там рекламні комісії з засади відхиляють усі рекламції. По деяких селах закладено третю двох партій, себто старших (єв. лодських, з котрих останні є більше сільськими та рухливими). Повітовий комітет в постійнім контакті з місцевими комітетами, скликає часто наради й уділяє їм порад.

Цікаво представляється виборча акція в самій Бібрі. Перше коло є тут частково польське, друге жидівське, третє українське, друге жидівське, третє українське, друге жидівське, третє українське. Міщани, хоч не мають ані одного свого кола, поділились на партії. Одні тримають Готлібом (жидом), який є правим прокоєм польського косянда Мономаха, а друга тримає з партією Рока (також жид), яка знов є у взаємних з польським нотаєм Земковичем і погодити ті дві

Г. БРАСНОК

В ПОТОКАХ.

(Продовження.)

Тієї безсонної ночі в Сергія чорною трояндою розвивалася ненависть до мертвої інтелігенції.

Невже й йому замерти тут? Холод пліснявого стану просякав у нутро, осіня ніч тарабанила мжичкою у вікно.

Жах самоти підіймав на голові волосся. Або роздмухати вогнище культурної праці, або... повіситися!

Другого дня ввечері Сергій роздавав ролі місцевому драмгуртку. Він був наелектризований.

Раптом Макула:
— Я не буду грати — і майнув за двері.

Сергієві очі розширились.
— Та... йому хотілося пана грати.
— Алеж йому ця роль не підходить?

— То що, зате Параска підходить?

— Ну, то гравте самі, як вам Параска снідить поперець горла, — спалахнула дівчина й рушила слідом за Макулою.

Сергієві одібрало мову. Він тільки скригнув зубами й пішов вігнати завіт на Хведорові Степановичеві.

— Це чорт знає що! Гірше обломовщини. Коли бере роллю такий, як Самійло, що має четверо

дітей, то вам вже соромно одмовлятися.

— Ну й богу ж немає часу. Ви знаєте?... Та може якось... — раптом змінив він тон, уздрівши Сергієв погляд.

Сергій погодивсь на „може якось“ і побіг в Кручениці до вчительки.

— Ради бога, візьміть роллю. Ви розумієте, яка морока?...

— Думаю, що розумію, — сміючись зустріла його, — ви тільки перший рік на селі, а я вже другий.

Була розважлива й погодилася взяти роллю.

Сергій відчув рівновагу. Після цього, мало не що-вечора проводив Ольгу Миколаєвну з репетиції в Кручениці.

Вона його розуміла й тоді, жестикулюючи, ділилась з нею думками:

— Манівш може найдикише село в окрузі. Дарма! Ви бачите, як скоро зайдси бризне культура на сусідні села й тоді скажете, що можна зробити при бажанні. На селах інтелігенції у нас нема. Є міщани, обивателі... Горами можна вернути в дружині спайці. Ви побачите, як скоро я зроблю з оцих Данилів та Денисів культурників.

Хто з нас ще так захоплювався роботою, як вони? Як не кажіть, а пролетаріят таки вибється на культурну дорогу й тільки сплуне на нас анемичних інтелігентів. Ви придивіться, які потенціальні богацтва в масі! Як грає Самійло!

А він же перший раз на сцені... Ви

увяте, скільки в нас розвинеться талановитих артистів, музиків, поетів, художників...

Сергій горів. Ольга Миколаївна не сміла йому перечити. Його дотик до руки запалював у ній віру.

Проходили в темряві згуслими осінніми полями, а перед очима ввижався пожежний ореол майбутньої культури.

День вистави. Салля розгортала завісу сотнею очей.

На сцені чепурно прибрані кімната.

Все замерло, вслухуючись в інтимну розмову закоханої пари.

— Так-так, брат, горни...
— Ш-ш... позакладає вам...
І знову очі прошиплюють сцену.

Буйний дощ оплесків закінчив дію. Гамір. Суперечки.

— Ну й Самійло, так Самійло...
— А Крученецька!... прямо тобі апікс.

— Куди вона, — перечить Параска, — їй зовсім не підходить ця роль. Тут треба сільську дівчину, а вона така ценка...

— Говори...
Поруч стояв Макула. Йому не подобалась ані постановка, ані гра самого вчителя, та він ні одним рухом не виявив свого невдоволення. Навпаки, він пішов за лаштунки, давав поради й розпорядження як досвідчений театрал.

Отже в другій дії, в момент драматичного напруження, несподівано загорнулася завіса.

Публика невдоволено мукала, а

по сцені як вихор шугав Сергій:
— Сволочи? Хто сказав завісу?

— Макула.
— Де він? Рило розтовчу. Підіймай!

Знов іде гра і публіка забула про перерву. Актори швидко до тягли псу до кінця. Схвистувались повідь і зашуміла в двері немов у лотки. Раптом голос:

— Ніхто не прись! У Лева Ковалишиного пропали гроші й документи. Ми повинні обшукати.

Біля дверей стояв з революційним агент чека — Грабар.

Повідь заходила коловоротом. Напруження зростало:

— Хто вкрав, а ми повинні страждати?!

— Він же роздягався за сценою, може де впади.

— Або артисти вкрали.

— І то правда... Артистів обшукуйте...

— Артистів! Артистів...
Грабар з Левком рушили за сцену. Артисти рачкували на сцені і під сценою.

Сергій зблід, як Грабар підійшов до Ольги Миколаєвни.

Вона всміхаючись підняла руку. Левко обляпав і підійшов до другої.

Грошей не знайшли.

Коли проходив Сергій з Ольгою Миколаєвною, різнув вухом.

— Ну й артисти! Прокрались Ха-ха-ха!...

(Продовження буде.)

Діло", 3 двубачні "Міжнародної Співки Діло", Львів. Ринок 4, 10